

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Πρέπει πιά ποσθό από τούς κηθρικούς νά προσεύχονται οί ςαϊκοί γιά τούς ἄρχοντες, γιά νά διαστώσει ὁ Ἰέριος τούς ποσθέμους, τίς μάχες καί τίς ταραχές.

Βέβαια τρία εἶναι τά φοβερότερα εἶδη τῶν ποσθέμων. Ἐνας ὅταν ποσθεμούμεθα από τούς ἔχθρούς τῆς πατρίδος μας. Δεύτερος ὅταν σέ καιρό εἰρήνης μασθίνουμε μεταξύ μας. Τρίτος ὅταν ὁ καθένας μας διαπθηκτίζεται μέ τόν ἑαυτό του. Αὐτός εἶναι ὁ φοβερότερος από ὄλους.

Ὁ πόσθεμος μέ τούς ἔχθρούς βρθάπτει μόνο τό σῶμα ὄχι ὄμως καί τὴν ψοχή. Ὅστε ὁ δεύτερος, ἂν δέν θέσθουμε, θά μπορέσει νά μάς βρθάψει σέ τίποτε. Καί ἂν ἄρθθου μάς ποσθεμοῦν, εἶναι ὄννατόν ἑμεῖς νά εἴμαστε εἰρηνικοί, γιατί ςέγει ὁ προφθῆτης «ἀντί νά μέ ἄγαποῦν, μέ σνκοφαντοῦσαν, ἔγῶ ὄμως προσευχόμουν γι' αὐτούς» Ψθμ.108.4 καί πάσθι «μέ τούς ἀνθρῶπους ποῦ θέλαν ταραχή ἔγῶ ἦμουν εἰρηνικός» Ψθμ.119.7 καί πάσθι «ὄταν τούς μιλοῦσα, μέ πολεμοῦσαν χωρίς αἰτία» Ψθμ.108.3.

Τόν τρίτο πόλεμο όμως δεν είναι δυνατό να τον διαφύγουμε ακίνδυνα. Γιατί όταν το σώμα μας επαναστατεί προς την ψυχή και ξεσηκώνει επιθυμίες φοβερές και όπρίζει τις ήδονές των σωματιών, της όρχης, τοῦ φθόνου, δεν είναι δυνατόν, αν δέ θυθεί αυτός ο πόλεμος, να επιτύχουμε τα υπεσχημένα αγαθά, ἀλλ' είναι ανάγκη, εκείνος πού δεν καταστέλλει αυτήν την ταραχή, να πέσει και να δεχθῆ τραύματα, πού γεννοῦν τό θάνατο τῆς γέενας τοῦ αἰωνίου πυρός.

Πρέπει λοιπόν ἐμεῖς κάθε μέρα να μεριμνοῦμε και να φροντίζουμε ποσῶ, ὥστε οὔτε να ξεσκώνεται μέσα μας αυτός ο πόλεμος, οὔτε να παραμένει, όταν ξεσηκωθεί, ἀλλ' ἀνά να καταστέλλεται και να κοιμίζεται.

Ποιό θά ἦταν τό ὄφελος, όταν ἡ οἰκουμένη ἀπολαμβάνει βαθειά εἰρήνη, σῶ όμως ποσημᾶς μέ τόν ἑαυτό σου; Αὐτή τήν εἰρήνη πρέπει να ἔχουμε· ἂν ἔχουμε αὐτήν, τίποτε ἀπό ἔξω δέ θά μπορέσει να μᾶς βλάψει. Συντελεῖ βέβαια πρὸς αὐτό και ἡ κοινή εἰρήνη.

Ἄν όμως κάποιος ἐνῶ εἶναι ἡσυχία ταρασσεται, εἶναι πάρα ποσῶ ἄθλιος. Δέν εἶναι δυνατόν να ζεῖ κανεῖς μέ εὐσέβεια και σεμνότητα, ἂν δέν κατορθώσει να ἔχει μέσα του εἰρήνη κι ὄχι ταραχή¹.

Και τοῦτο διότι όταν οἱ λογισμοί τῶν ἡδονῶν ταρασσούν τήν πνευματική μας ζωή, τότε ποιά εἰρήνη ὑπάρχει; Όταν ζεῖς μέ καχυποιμίες, πού εἶναι ἡ εἰρήνη; Όταν φθονεῖς και ζηλεύεις πορεῖς να ἔχεις εἰρήνη; Όταν ἐπεμβαίνεις στήν ζωή τῶν ἀδελφῶν και θέλεις να γίνεται τό δικό σου, καθήιεργεῖς τήν εἰρήνη;

Φοβόμαστε βέβαια τόν πόλεμο πού ἔχει τήν δυνατότητα να μᾶς ἀφαιρέσει τήν ἐπίγεια ζωή, τήν ὅποια φυσικά ὄροι μας, νικητές και νικημένοι, θά τήν χάσουμε και δέν φοβόμαστε ἂν θά χάσουμε ἀνεπανόρθωτα τήν αἰωνιότητα. Φοβόμαστε μή χάσουμε τά ἐλάχιστα και δέν φοβόμαστε μή τά χάσουμε ὄλα;

Ποιό εἶναι τό κέρδος μας, ἐκτός ἀπό τήν ἱκανοποίηση τοῦ ἐγωῖσμοῦ μας, όταν πιστεύουμε ὅτι ἐμεῖς εἶμαστε κατάρρηστοι για ὄλα, ἐνῶ οἱ ἀδελφοί ἀνίκανοι; Τί ἐπιτυγχάνουμε μέ τό να ἐμφυτεύουμε στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων τό μῖσος;

Όταν όμως μπεῖ στή ψυχή μας ἡ ἀγάπη τότε κανεῖς πόλεμος ἡ διαμάχη δέν θά μπορέσουν να μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπό τήν σωτηρία μας.

¹ Ἁγ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου ΕΠΕ τ. 23 σελ. 226.Ζ'

ΔΟΣΕ ΜΑΣ ΔΥΝΑΜΗ ΚΥΡΙΕ

Πολλές είναι οι χάρες και οι δωρεές σου, Κύριε. Μας έβαλες μέσα σ' ένα κόσμο που η δύναμή σου τον έκανε τόσο ωραίο. Η δύναμή σου και η αγάπη σου, για μας, στόλισε τον έναστρο ουρανό, αλλά και τους αγρούς και τα λειβάδια με τόσα πολλά λουλούδια που συνθέτουν μια εξαιρετική αρμονία.

Αυτή την άπειρη και ανεξιχνίαστη δύναμή σου θέλουμε κι εμείς Κύριε, ως όπλο στους απείρους πολέμους της ζωής μας.

Θέλουμε να μας περιφρουρεί η δύναμή σου, Κύριε, για να μπορέσουμε να πολεμήσουμε εκείνους τους έχθρους μας που θέλουν να μας κλέψουν την χαρά της σωτηρίας μας.

Χιλιάδες έχθροί μας περικυκλώνουν κάθε μέρα, κι άλλοι τόσοι ξεφυτρώνουν μέσα στη ψυχή μας.

Πάθη, επιθυμίες, κοσμικές απολαύσεις, ευκαιρίες για άμαρτία, σκέψεις καταστροφής, θέλημα φθοράς, συναισθήματα ψεύδους και απάτης. Γύρω μας κίνδυνοι και μέσα μας ένας κακός εαυτός που θέλει να συμμαχήσει με τους έχθρους. Κι Έσού εμπρός μας, μας καλείς: Μτ Ιστ-24 «**εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἁράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι**».

Τό ξέρουμε, Κύριε, πῶς ἂν εἰς τό θελήσουμε, ἂν εἰς δέν βλάψουμε τὸν ἑαυτό μας, τότε κανεὶς δέν μπορεῖ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ ἀπὸ τό νὰ σέ ἀκολουθοῦμε.

Ὅμως, Κύριε, δός μας Έσού τὴν δύναμη γιὰ νὰ νικήσουμε τὸν πιὸ μεγάλο ἐχθρό τῆς ζωῆς μας, πού εἶναι ὁ ἑαυτός μας.

Μέ τὴ δική σου δύναμη, Χριστέ μας, ἄς ἐκδιώξουμε τὰ πάθη τῆς ψυχῆς μας, διαφυλάττοντας μέσα μας τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἀγάπη. Μόνο μέ τὴ δική σου δύναμη, Κύριε, θὰ μπορέσουμε νὰ φθάσουμε ἐκεῖ πού ἡ δική σου ἀγάπη ὀδηγεῖ τὰ βήματά μας. Γι' αὐτό, τὴ δύναμή σου, Κύριε, μὴν ἀφαιρεῖς ἀπ' τὴ ζωὴ μας. Ἀμήν.

ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ

«...Καί σχεδόν ὅλοι αὐτοὶ φημίζονται γιά τήν σοφία τους, ὁ καθένας, ἄλλος λιγώτερο κι ἄλλος περισσότερο, ἀνάλογα μέ τήν δύναμή τους, ἐξύμνησαν τήν ἀρετή στά συγγράμματά τους. Αὐτούς λοιπόν νά ἐμπιστευόμαστε καί νά προσπαθήσουμε νά κάνουμε πράξη τά λόγια τους στήν ζωή μας. (Μ.Βασιλείου Πρὸς τοὺς νέους... Ε.Π.Ε. τομ. 7.333)

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

«Οἷος πέπνυται· τοί δέ, σκιαί αίσουσι».

Ὁ ἐνάρετος εἶναι μυαλωμένος, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ὡσάν σκιές πετοῦν.

ΠΛΑΤΩΝ

**«Ἄλλ' ἡμεῖς αὐτοῖς οὐ διαμειψόμεθα
τῆς ἀρετῆς τόν πλοῦτον·
ἐπεὶ τό μὲν ἔμπεδον αἰεὶ,**

χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει».

Ἄλλὰ ἡμεῖς δέν θά ἀνταλλάξουμε μαζί τους τήν ἀρετή μέ τόν πλοῦτο· διότι ἡ μὲν ἀρετή εἶναι πάντοτε σταθερή, ἐνῶ τά χρήματα τά ἔχει πότε ὁ ἓνας καί πότε ὁ ἄλλος.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ

«Τοσοῦτῳ πλέον ἀτιμάσει,

ὄσπερ ἄν ἦττον προσδέηται».

Τόσο πιά πολύ θά περιφρονήσει κανεῖς τόν πλοῦτο, ὅσο λιγώτερο θά τόν χρειασθεῖ.

**«Πλούτου δ' οὐδέν τέρμα πεφασμένον
ἀνδράσι κεῖται»**

Στόν πλουτισμό τοῦ ἀνθρώπου

δέν ὑπάρχει κανένα φανερό τέρμα.

**«Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν, οὐτ' εὐχομαι, ἀλλά μοι
εἴη ζῆν ἀπό τῶν ὀλίγων, μηδέν ἔχοντι κακόν»**

Δέν θέλω κι οὔτε εὐχομαι νά πλουτίσω, ἀλλά νά ζῶ μέ τά λίγα καί χωρίς κανένα κακό.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ ΤΟΥ ΙΡΑΝ

Νεαρή και πανέμορφη ήταν, αλλά και διψασμένη για την αλήθεια. Δέν την χόρταιναν οι Περσικοί θεοί. Αναζητούσε Θεό πατρικό για όλους τούς ανθρώπους και χορηγό αιώνιας ζωής.

Όταν κάποτε η αγ.Ειρήνη γνώρισε τόν μόνο Άληθινό και Κύριο τής Ζωής, Ίησοῦ Χριστό τόν αγάπησε μέ ὅλη της τήν ψυχή.

Μέσα στό παλάτι δέν ἤθελε πλέον νά βλέπει τά εἴδωλα. Ἔτοι μιά μέρα ἄρχισε νά τά ξυλώνει ἀπό τήν θέση τους. Σάν τό εἶδε αὐτό ὁ πατέρας της, θύμωσε πολύ.

— Θά μᾶς κάψουν οἱ θεοί, τί κάνεις ἐκεῖ, δέν φοβᾶσαι;

— Μή φοβᾶσαι, πατέρα, θεούς πού δέν ὑπάρχουν πουθενά.

— Ὅχι, δέν θά σ' ἀφήσω νά ἀσεβεῖς. Θά σέ ἀναγκάσω νά πειθαρχήσεις στό θέλημά μου.

— Καμμιά δύναμη δέν ὑπάρχει πέρα ἀπό τήν δύναμη τοῦ Μόνου Άληθινοῦ Θεοῦ.

— Τώρα θά δῶ τήν δύναμή του, κι ἄρχισε νά βασανίζει σκληρά καί μέ τά ἴδια του τά χέρια, τήν ἀγία.

Μά ὅσο ὁ πατέρας τήν βασάνιζε τόσο κι ἐκείνη πιό πολύ χαρούμενη ἔδειχνε. Κι ὅταν ἐκεῖνος σταματοῦσε γιά νά πάρει μιά ἀνάσα ἀπό τήν κούραση, τότε σ' ἐκείνη ἔφευγαν ὅλες οἱ πληγές καί μάλιστα τοῦ χαμογελοῦσε.

— Δέ στό εἶπα πατέρα; Ὁ Θεός τῶν χριστιανῶν καί Θεός μου εἶναι παντοδύναμος. Τό βλέπεις;

— Μά βλέπω καλά, τί συμβαίνει;

— Καί βέβαια λέγει ἡ βασίλισσα, καλά βλέπεις. Τά βασανιστήριά σου δέν τῆς κάνουν κανένα κακό. Θαῦμα μεγάλο καί πρωτοφανές. Γι' αὐτό κι ἐγώ πλέον πιστεύω στόν Θεό τῆς Εἰρήνης, στόν Θεό τῶν χριστιανῶν.

Σάν ἀστραπή διαδόθηκαν σ' ὄλο τό κράτος, ὅλα ὄσα συνέβησαν μέ τήν βασιλοπούλα Εἰρήνη κι ὅτι ἡ Βασίλισσα πλέον πιστεύει κι αὐτή στόν Θεό τῆς Εἰρήνης, στόν Θεό τῶν χριστιανῶν.

Τόσο πολύ ἐνθουσιάσθηκαν καί οἱ ἀξιωματικοί καί οἱ στρατιῶτες πού ἄρχισαν κι αὐτοί νά πιστεύουν καί νά γίνονται χριστιανοί. Τρεῖς χιλιάδες ἀξιωματικοί καί στρατιῶτες πίστεψαν τότε στόν Ἰησοῦ Χριστό καί μαζί μ' αὐτούς καί ὁ πατέρας τῆς Εἰρήνης.

Ἡ Εἰρήνη πετοῦσε ἀπό τήν χαρά της!

Ὅμως πέρασαν τά χρόνια κι ἦλθαν ἄλλοι βασιλεῖς, Εἰδωλολάτρες, Ὅσεδέκιος καί ὁ Σαβώριος. Τήν κάλεσαν νά ἀρνηθεῖ τόν Χριστό.

— Κανείς δέν ἀρνεῖται Ἐκεῖνον πού λατρεύει, ὅταν μάλιστα αὐτός εἶναι Ἀληθινός, Τρισάγιος καί Παντοδύναμος Θεός.

Τήν βασάνισαν κι αὐτοί, ἀλλά μέ τά καταπληκτικά θαύματα πού ἔβλεπαν στά φρικτά μαρτύρια πίστεψαν τή μιά φορά ὀκτώ χιλιάδες ἄνθρωποι, τήν δεύτερη τριάντα χιλιάδες καί μαζί μέ τόν βασιλέα Νομεριανό εἴκοσι χιλιάδες.

Ἀκόμη κι ὅταν τήν ἀποκεφάλισαν τότε ἄγγελος Κυρίου, ὁ φύλακάς της ἄγγελος, ἦλθε καί τήν ἀνέστησε καί τήν ἔφερε καί πάλι στήν ζωή. Τότε ἡ ἁγ.Εἰρήνη ἐμφανίζεται μπροστά στόν βασιλιά ἀκόμη πιό λαμπρή, ὁμορφη, ὑγιέστατη καί χαμογελαστή.

— Τί συμβαίνει; φωνάζει ὁ βασιλιάς. Βλέπω καλά; Ἐσύ Εἰρήνη;

— Naί βασιλιά. Βλέπεις πολύ καλά. Ἐγώ εἶμαι ἡ Εἰρήνη πού ἐσύ ἀποκεφάλισες γιά νά μή μέ ξαναδεῖς. Ἀλλά νά ἐγώ ζῶ καί βασιλεύω. Πίστεψε βασιλιά, γιατί δέν ἔχεις ἄλλες ἐπιλογές στή ζωή σου. Ὁ Θεός εἶναι ἕνας καί παντοδύναμος. Εἶναι ὁ δημιουργός τοῦ κόσμου. Εἶναι αὐτός πού ἔπλασε ἐσένα κι ἐμένα. Εἶναι ὁ Πατέρας ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

— Μέγας εἶναι ὁ Θεός σου, Εἰρήνη, καί κανείς ἄλλος δέν ὑπάρχει ἐκτός ἀπό αὐτόν. Κι ἐγώ πιστεύω στόν Μόνο Ἀληθινό Θεό.

Πίστεψε καί βαπτίσθηκε ὁ βασιλιάς καί μαζί του μυριάδες ἀνθρώπων! Ὁ δέ Θεός μᾶς χάρισε τήν ἁγία Εἰρήνη καί τήν τιμοῦμε στίς 5 Μαΐου, γιά νά τήν μνηθοῦμε στήν ἀγνότητα καί στήν ἀγάπη της.

ΣΚΑΛΟΠΑΤΙΑ ΣΤ' ΟΥΡΑΝΟΥ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ

ΜΙΑ ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΗ ΣΤΟ ΙΡΑΚ

Χιλιάδες χρόνια τό όνομα Άβραάμ συγκινεί Ίουδαίους, Χριστιανούς και Μωαμεθανούς¹, άφοϋ και οι τρεις έχουν στενή σχέση με τον πατριάρχη Άβραάμ, «πατέρα πολλών εθνών» όπως τον ονομάζει ή Αγ.Γραφή (Ρωμ.4.18)

Τό θεόπνευστο βιβλίο της Γενέσεως (11.31) διηγείται: «Ο Θάρα παρέλαβε τον γιο του Άβραμ και τον εγγονό του Άρράν, τον Δώτ και την νύφη του Σάρρα και προχώρησαν όλοι μαζί από την Οϋρ την πόλη των Χαλδαιών για να εγκατασταθούν στη Χαναάν. Άλλά τελικά όταν έφθασαν στην Χαροάν εγκαταστάθηκαν εκεί».

Η Οϋρ βρίσκεται 150 μίλια βόρεια της Βασόρας. Ήταν σπουδαία πόλη, αλλά έπεσε στην αφάνεια και τελικά εξαφανίσθηκε από τό ιστορικό προσκήνιο μετά τον Κύρο τον Μεγάλο (6ος π.Χ.αίώνας).

Οί ανασκαφές των έτών 1922-1934 μας απέκάλυψαν τον πλούτο, την ζωή, τά ήθη και τά έθιμα της Οϋρ των Χαλδαιών, από την όποία ξεκίνησε ό Άβραάμ. Δέν γνωρίζουμε με ακρίβεια τό πότε έζησε ό Άβραάμ. Υπολογίζουμε περίπου τό 2000 π.Χ.

Ο λαός του Ίσραήλ έχει τις ρίζες του εκεί, όπου άρχισε και ό πολιτισμός μας, εις την Οϋρ των Χαλδαιών. Η Οϋρ, ό τόπος καταγωγής του Ίσραηλιτικοϋ έθνους, είναι από τις αρχαιότερες πόλεις της νοτίου Μεσοποταμίας. Οί ανασκαφές απέδειξαν ότι ό προηγμένος και λαμπρός πολιτισμός της άρχίζει από την αύγή της Ιστορίας, την τέταρτη χιλιετία π.Χ.

Άπό τους αρχαιότετους χρόνους την περιοχή αυτή κατοικούσαν δύο λαοί διαφορετικής καταγωγής και γλώσσας, οί Άκκάδιοι και οί Σουμεριοι. Και οί δύο λαοί έμοιράζοντο ένα κοινό πολιτισμό, τον πολιτισμό των Σουμεριών που έμφανίζονται πριν τό

¹ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ Ν.ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ σ.51-57

3000 π.Χ. και περιβάλλεται ή αρχή τους από μυστήριο.

Πολύ νωρίς (3000-2000 π.Χ) οί Άκκάδιοι ή Σημίτες έκαμαν κατά κύματα διείσδυση από τά βορειοδυτικά στην περιοχή τών Σουμεριών και εγκαταστάθηκαν εκεί ειρηνικά. Τό 2500 π.Χ. ό βασιλιάς τών Σημιτών, Σαργών Α΄ ένωσε τούς δύο λαούς και οί Άκκάδιοι ή Σημίτες πήραν τόν πολιτισμό τών Σουμεριών.

Ή Ούρ ήταν ένα από τά αρχαιότερα κέντρα πολιτισμοϋ τών Σουμεριών, αν και από πολύ νωρίς υπήρχε γύρω από αυτήν σημαντικός αριθμός Σημιτών. Άν και δέν μπορούμε νά ποϋμε από ποϋ ξεκίνησαν αρχικά οί Σημίτες, ώστόσο μπορούμε νά ποϋμε ότι ό Θάρα, ό πατέρας του Άβραάμ, δέν είναι καθόλου άπίθανο νά ποϋμε ότι ό Άβραάμ ήταν ένας Σημίτης πού καταγόταν από τήν Μεσοποταμία.

Ή Ούρ, ή αρχαιότερη πολιτεία του κόσμου, ήταν μιά μεγάλη, περίφημη, ζωντανή, πολυθόρυβη, εύημεροϋσα πόλη τής Μεσοποταμίας, κτισμένη στον κάτω Εύφράτη. Ήταν τό κέντρο ισχυροϋ κράτους. Οί ανασκαφές απέκάλυψαν τόν πλοϋτο, τήν δύναμη, τό μεγαλείο, τήν αρχιτεκτονική και ρυμοτομία της· τήν θρησκεία, τήν μόρφωση, τόν πολιτισμό, τά ήθη και έθιμα τών κατοίκων της.

Ή πατρίδα του Άβραάμ, ή Ούρ, ήταν μιά πάρα πολύ καλά ώργανωμένη πολιτικά πόλη και είχε αναπτύξει θαυμαστό έμπόριο. Είχε σέ χρήση γραπτές αποδείξεις πληρωμής και παραλαβής, τιμολόγια, φορολογικούς καταλόγους για τήν είσπραξη φόρων, συμφωνητικά και δικαστικά έγγραφα, όπου υπάρχουν καταχωρισμένες δικαστικές αποφάσεις για ποινές. Είχεν έργαστήρια και κλωστήρια, ρυμοτομία μέ δρόμους και πλατείες, σπίτια τόσο μεγαλοπρεπή και εύρύχωρα, ώστε τά οικοδομικά τετράγωνα, πού διετηρήθησαν στην Βαβυλώνα, νά φαίνονται μπροστά τους πολύ φτωχά. Στην Ούρ υπήρχαν αποχετευτικά έργα. Τά σπίτια ήταν διώροφα και είχαν, δέκα μέ είκοσι δωμάτια, πού ήταν γύρω-γύρω και στό κέντρο φωτεινή αύλή.

Ή Χαροάν, όπου κατέφυγε ό Άβραάμ, είχε στενοϋς θρησκευτικούς δεσμούς μέ τήν Ούρ, αφού κι εκεί λάτρευαν τόν ίδιο Θεό Νάνναρ, δηλαδή τήν σελήνη.

50

ΕΙΣΑΓΩΓΗ***Β. Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ-Ο ΚΑΙΡΟΣ**

«Καί νυν... Τῆς εὐσπλαχνίας τὴν πύλην ἄνοιξον ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἐλπίζοντες εἰς σέ, μὴ ἀστοχήσωμεν, ῥυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν περιστάσεων· σύ γάρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν».

Τῆς εὐσπλαχνίας τὴν πύλην ἄνοιξον ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε. Ὁ Κύριος εἶχε πεῖ "ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει" Ἰω 10.9. Αὐτὴ τὴν θύρα ζητοῦμε ἀπὸ τὴν Θεοτόκο νά μᾶς ἀνοίξει. Τὴν θύρα πού λέγεται Ἰησοῦς Χριστός. Αὐτόν ἀπὸ τόν ὁποῖο κατόπιν, στή θεία λειτουργία, θά τοῦ ζητήσουμε τόσα πράγματα. Ἐδῶ λοιπόν χρησιμοποιοῦμε κάποιον μεσίτη. Βάζουμε "μέσον" θά λέγαμε γιατί ἐμᾶς πού ἔχουμε τόσες ἁμαρτίες ὁ Θεός δέν θά μᾶς ἀκούσει, ἀλλά καί γιατί στήν Θεοτόκο πού τοῦ ἔδειξε τόσο μεγάλη ὑπακοή δέν μπορεῖ ὁ Κύριος νά τῆς ἀρνηθεῖ τίποτα.

Ἡ Θεοτόκος εἶναι ἡ μόνη πού ὑπήκουσε καί ὑποτάχθηκε, ὡς δούλη, τόσο τέλεια στό κάλεσμα τοῦ Θεοῦ καί ἀκόμη ὑπακούει, ὡς μητέρα μας, τόσο γρήγορα στά αἰτήματα τῶν ἀνθρώπων.

Πάντως δέν εἶναι πλεονεξία τό νά ἀναζητῶ στήν πίστη μου καί στόν δρόμο τῆς σωτηρίας μου κάποιους μεσίτες. Εἶναι πολύ ἐγωϊστικό καί ἀσύνετο αὐτό πού λέγουν πολλοί, ἐγὼ πιστεύω μέ τόν τρόπο μου. Ἄν γιά νά καλοπιᾶσεις ἕναν ἄνθρωπο ρωτᾶς καί

* : Περὶ ληψὴ ὁμιλιῶν πού ἐκφωνοῦνται κάθε Πέμπτη στὰ Ἐνοριακά Πνευματικά Κέντρα τῶν Ἱερῶν Ναῶν, Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Πλαταμῶνος, Ἁγ.Μαρτίνου Ν.Πόρων, Ν.Ἁγ.Παντελεήμονος καί Ἁγ.Γεωργίου Λόφου.

μαθαίνεις τί τόν εὐχαριστεῖ, τότε γιά τόν Θεό γιατί λέγεις "ἐγώ θά κάνω ὅπως νομίζω".

ἐλπίζοντες εἰς σέ, μή ἀστοχήσωμεν, ῥυσθείημεν διά σου τῶν περιστάσεων. Ἄκουσέ μας, Παναγία, ὥστε νά μή πέσουμε ἔξω καί νά μήν ἀπογοητευθοῦμε πού στηρίξαμε σέ σένα τήν ἐλπίδα μας ὅτι ἐσύ θά βοηθήσεις νά ἐλευθερωθοῦμε ἀπό τίς δύσκολες καταστάσεις τῆς ζωῆς μας.

σύ γάρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν. Καί πῶς εἶναι δυνατόν νά ἀστοχήσουμε στίς ἐλπίδες μας ἀφοῦ ἐσύ εἶσαι ἡ Σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους; Ἐδῶ θά ἔλεγε κάποιος· Αὐτό δέν εἶναι λάθος ἔκφραση, ἀφοῦ ὁ Χριστός μᾶς ἔσωσε; Ὁχι. Διότι ὁ Κύριος ἔσωσε χρησιμοποιῶντας τήν Θεοτόκου ὡς μέσον. Γι' αὐτό λέμε τήν Θεοτόκο κλίμακα, δοχεῖο κ.λ.π. Χωρίς σκάλα δέν κατεβαίνω καί χωρίς δοχεῖο νερό δέν μεταφέρω. Ἔτσι τό ἤθελε ἐξ ἄλλου ὁ Θεός.

Λέγοντας δέ ὅλα αὐτά ἀνοίγει καί τήν Ὁραία Πύλη.

β. Ὁ ἀσπασμός.

Κατόπιν ἀρχίζει ὁ ἀσπασμός τῶν ἱ.Εἰκόνων τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου, τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καί τοῦ ἁγίου στόν ὁποῖο εἶναι ἀφιερωμένος ὁ ἱ.ναός καί ἡ ὁποία βρίσκεται πάντα δίπλα ἀπό τήν Θεοτόκο. Μέ τόν τρόπο αὐτό μπορούμε νά καταλαβαίνουμε καί σέ ποιόν ἅγιο εἶναι ἀφιερωμένος ὁ ναός. Ὅλες αὐτές οἱ εἰκόνες ἔχουν πάντα μία συγκεκριμένη θέση στό τέμπλο τοῦ ἱ.ναοῦ. Δηλαδή ὅπως κοιτᾶμε πρός τό ἱερό δεξιὰ μας, ἀμέσως μετά τήν Ὁραία Πύλη, τοποθετεῖται ἡ εἰκόνα τοῦ ΙΣ ΧΡ, ἀμέσως μετά τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καί στήν συνέχεια διαφόρων ἄλλων ἁγίων. Ἀριστερά μας, ἀμέσως μετά τήν Ὁραία Πύλη, τοποθετεῖται ἡ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, κατόπιν τοῦ ἁγίου στόν ὁποῖο εἶναι ἀφιερωμένος ὁ ἱ.ναός καί ἀκολούθως διάφορες εἰκόνες ἄλλων ἁγίων.

Ὁ ἱερεὺς ξεκινᾷ τόν ἀσπασμό πρῶτα ἀπό τόν Κύριο, μετά τήν Θεοτόκο, τόν ἁγ. Ἰωάννη καί τόν ἅγιο τοῦ Ναοῦ. Ἄν ὁ ναός εἶναι ἀφιερωμένος σέ κάποια Δεσποτική ἢ Θεομητορική ἑορτή τότε ἀσπάζεται τελευταῖο τόν ἁγ. Ἰωάννη καί προτελευταῖα τήν εἰκόνα πού εἶναι ἀφιερωμένος ὁ ἱ.ναός.

Ἀσπαζόμενος τίς ἱ.εἰκόνες λέγει τά ἑξῆς τροπάρια:

● Στήν εικόνα τοῦ Κυρίου. «Τὴν ἄχραντον Εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν. Χριστέ ὁ Θεός· βουλήσει γάρ ηὐδόκησας σαρκί ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ῥύσῃ οὓς ἔπλασας ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ. Ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· Χαράς ἐπλήρωσας τά πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τό σῶσαι τόν κόσμον».

Τό τροπᾶριο ἀναφέρεται πάλι στήν ἁμαρτωλότητά μας. Κι ἐδῶ πρέπει νά προσέξουμε πολύ ὥστε ποτέ νά μή ξεθαρρεύουμε λέγον-τας ὅτι δέν ἔχουμε ἁμαρτίες. Οὔτε φυσικά θά ζοῦμε μέ τό ἄγχος τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Καί οἱ δύο περιπτώσεις εἶναι καταστάσεις ἐγωῖσμοῦ. Ἡ σωστή, ταπεινή καί πνευματική τοποθέτηση εἶναι τό τοῦ ἀπ. Παύλου «ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερὶ τῷ ἐκτρομάτι ὄφθη κάμοι. ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμι ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος» Α' Κο 15.8-9. Αὐτὴ ἡ αἰσθησις τῆς ἁμαρτωλότητός του δέν τόν ὀδήγησε στήν ἀπόγνωση, οὔτε στήν ἐγκατάλειψη τῆς ἱεραποστολῆς του. Εἶναι ἡ ἀπάντησις τοῦ Θεοῦ στόν ἅγιο Σιλουανό πού ἀγωνίζοταν σκληρά· «κράτει τόν νοῦ σου εἰς τόν ἄδην καί μή ἀπελπίζου»¹.

Χριστέ ὁ Θεός· βουλήσει γάρ ηὐδόκησας σαρκί ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ῥύσῃ οὓς ἔπλασας ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ πρότασις αὐτὴ εἶναι καί εἰσαγωγικὴ γιὰ τὴν ἀναίμακτη θυσία πού πρόκειται νά τελεσθεῖ κατὰ τὴν θεία λειτουργία. Εἶναι μία πραγματικὴ σκέψη καί θέσις γιὰ νά μπορεῖ κανεὶς νά βιώσει πραγματικά καί ὄχι συναισθηματικά τό «κράτει τόν νοῦ σου εἰς τόν ἄδην καί μή ἀπελπίζου».

Ὁ ἀπ. Παῦλος μέ τόσο ἐλπιδοφόρα λόγια ἀναφέρεται στήν παρηγοριά τῆς θυσίας τοῦ Κυρίου μας γι' αὐτό καί δέν χάνει τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας του καί γράφει: «ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. συνίστησι δὲ τῇ ἑαυτοῦ ἀγάπῃν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε, πολλῶ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέμεντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν» Ρμ 5.6-11.

¹ Ο ΓΕΡΩΝ ΣΙΛΟΥΑΝΟΣ XI σ.217-222 ΕΚΔ. ΟΡΘΟΔ.ΚΥΩΕΛΗ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ 1973

Ἄν λοιπόν ὁ Κύριος ἔδειξε τὴν ἀγάπη του πεθαίνοντας γιὰ μᾶς πού εἴμασταν ἁμαρτωλοί, τώρα ἂν ἔμεῖς λίγο προσπαθήσουμε θὰ μᾶς ἀφήσει;

Γι' αὐτό καὶ ὁ ὕμνογράφος ἐν κατακλειδί ἀναφωνεῖ: **Ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.** Γέμισες, Κύριε, μέ χαρὰ τὰ πάντα γιατί ἦλθες νὰ σώσεις τὸν κόσμο. Αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ εὐτυχία τοῦ χριστιανοῦ κι ὄχι οἱ χαρὲς τοῦ ἐφήμερου κόσμου. Ἄν ἔτσι σκεπτόμαστε τότε θὰ ἀνάψει μέσα μας ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν θ.λειτουργία καὶ ἡ χαρὰ τῆς ἀναζήτησής της.

● Κατόπιν ἔρχεται ὁ ἱερεὺς στὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ λέγει: **«Εὐσπλαγίας ὑπάρχουσα πηγὴ, συμπαθείας ἀξίωσον ἡμᾶς, Θεοτόκε· βλέψον εἰς λαὸν τὸν ἁμαρτήσαντα· δεῖξον ὡς αἰεὶ τὴν δυναστείαν σου· εἰς σέ γὰρ ἐλπίζοντες, τό Χαῖρε βοῶμεν σοι, ὡς ποτε ὁ Γαβριήλ, ὁ τῶν Ἀσωμάτων ἀρχιστράτηγος».** Εἶναι μιὰ ωραία προσευχὴ πρὸς τὴν Παναγία μας πού προκαλεῖ τὴν συμπάθειά της, ἀφοῦ τὴν ὀνομάζει πηγὴ τῆς εὐσπλαχνίας, πηγὴ πού ἐκχέει πρὸς ἡμᾶς τὴν ἀγάπη τοῦ Κυρίου μας ἂν καὶ εἴμεθα ἁμαρτωλοί. Τῆς ζητοῦμε νὰ εἶναι παντοτεινὴ ἢ πρὸς τὸν Κύριο παράκλησή της γιὰ νὰ μᾶς προσφέρει τὸ ἔλεός του μέσα ἀπὸ τὸ ἔργο τῆς ἀναιμάκτου Θυσίας Του πού εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς. Εἶναι τὸ πιὸ κατάλληλο τροπᾶριο πρὸς τὴν Θεοτόκο, ὡς προετοιμασία γιὰ τὴν θ.λειτουργία.

● Στὴ συνέχεια ἔρχεται στὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ λέγει τὸ γνωστὸ ἀπολυτίκιό του: **«Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων· σοὶ δέ ἀρξέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε· ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως καὶ Προφητῶν σεβα-σμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ρεῖθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον· Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν Ἄδι, Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ παρέχοντα ἡμῖν τό μέγα ἔλεος».** Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ οὐσιαστικά εἶναι ὡς νὰ ζητᾶ κανεὶς ἀπὸ τὸν Τίμιο Πρόδρομο νὰ προετοιμάσει καὶ τώρα τὰ γεγονότα τῆς ἀναιμάκτου Θυσίας, ὅπως προετοίμασε τὴν ὁδὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου στοὺς ζῶντες καὶ τοὺς κεκοιμημένους, πρᾶγμα πού δείχνει ὅτι ἡ θεία λειτουργία πού θὰ τελεσθεῖ εἶναι ἔργο προσφορᾶς ὄχι μόνο πρὸς τοὺς ζῶντες ἀλλὰ καὶ τοὺς κεκοιμημένους.

● Τέλος προσκυνεῖ καὶ ἀσπάζεται καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου πού εἶναι ἀφιερωμένος ὁ ναὸς λέγοντας τὸ ἀπολυτίκιό του.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΜΙΣΗ-ΦΘΟΝΟΙ-ΕΡΙΔΕΣ

*Μ*έ τί λοιπόν νά παρουσιάσουμε τήν παρούσα κατά-
σταση;¹ Μοιάζει μέ ναυτικό πόλεμο. πού κήρυξαν
φιλοπόλεμοι ἄνδρες, ἀφοῦ ἄφησαν μέσα τους νά αὐξηθεῖ τό μῖσος
πρός τοὺς ἄλλους, λόγω παλαιῶν συγκρούσεων.

Φαντάσου τόν στόλο νά ἐφορᾷ μέ σφοδρότητα κι ἀπό τίς
δύο πλευρές. Ὑπόθεσε ἀκόμη ὅτι τά πλοῖα συγκλονίζονται συγ-
χρόνως ἀπό μιὰ φοβερή θαλασσοταραχή κι ἀπό
μιὰ βίαιη καταιγίδα πού ἡ μαυροῖα τῶν νεφῶν
σκοτινιάζει τόσο πού νά μή μπορεῖ κανεῖς νά ξε-
χωρίσει ἐχθρούς καί φίλους. Ἐπειτα βάλε στόν
νοῦ σου τήν εἰκόνα ὅπου ἄλλοι νά λιποτακτοῦν
πρός τοὺς ἐχθρούς, ἄλλοι νά προσπαθοῦν νά κυ-
βερνήσουν τά σκάφη κι ἄλλοι νά θέλουν νά ἐπι-
τεθοῦν πρὸς τοὺς ἐπιτιθέμενους κι ἔτσι νά ἄλλο-
φονεύονται λόγω ἀνταρσίας πού δημιουργήσε ὁ
φθόνος πρὸς αὐτόν πού ὑπερέχει καί ἡ ἐπιθυμία
νά νικήσει ὁ καθένας μόνος του.

Ἀναλογήσου μαζί μ' αὐτά τόν θόρυβο τῆς θαλάσσης, τό σφύ-
ριγμα τῶν ἀνέμων, τά κτυπήματα τῶν πλοίων, τίς φωνές τῶν πολε-
μιστῶν. Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ θορύβου λοιπόν δέν ἀκούγεται ἡ φω-
νή οὔτε ἡ φωνή τοῦ ναυάρχου, οὔτε τοῦ κυβερνήτου, ἀλλ' ἐπικρα-
τεῖ φοβερή ἀταξία καί σύγχυση, καί τό μέγεθος αὐτό τῶν κακῶν
συντελεῖ ὥστε νά διαπράττουν σωρεία λαθῶν, ἀπό ἀπόγνωση ὡς
πρὸς τήν τύχη τῆς ζωῆς τους. Πρόσθεσε σ' αὐτά καί τήν βαρύτατη

¹ Μ.ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ «Διήγησις τῆς παρούσης τῶν Ἐκκλησιῶν καταστάσεως» ΕΠΕ τ.10 σ.490-503

ἀσθένεια τῆς δοξομανίας, ὥστε ἐνῶ τό πλοῖο ἤδη βυθίζεται, οἱ ἐπιβάτες του νά μή παραιτοῦνται ἀπό τίς ἔριδες γιά τά πρωτεῖα.

Ἔλα τώρα καί στά κακά τά δικά μας. Ὄταν μετά ἀπό μακροχρόνια καί φοβερή ἔριδα κατῆλθον εἰς ἀνοικτόν ἐναντίον μας πόλεμον, τότε ὁ πόλεμος χωρίσθηκε σέ πολλά καί διάφορα μέρη, ὥστε καί λόγω τοῦ γενικοῦ ἐχθρικοῦ κλίματος καί λόγω τῶν ὑποψιῶν γιά τόν καθένα ὑπῆρχε σέ ὅλους ἄσβεστο μῖσος.

Ὁ σάλος αὐτός τῶν Ἐκκλησιῶν δέν εἶναι ἀγριώτερος ἀπό κάθε θαλασσινή τρικυμία; Ἔτσι κάθε ὄριον πού ἔθεσαν οἱ πατέρες μετακινήθει καί κάθε δογματικῆς διδασκαλίας θεμέλιον ἔχει σαλευθεῖ. Τά πάντα δέ συγκλονίζονται καί σειόνται, διότι στηρίζονται σέ σαθρή βάση. Μέ τό νά ἐπιτιθέμεθα δέ ὁ ἕνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου, ἀλληλοκαταστρεφόμεθα. Γίνεται δέ καί τό ἐξῆς· ἂν δέν προλάβει νά σέ κτυπήσει ὁ ἐχθρός, σέ πληγώνει ὁ σύντροφος. Καί ἂν πέσεις κάτω πληγωμένος, σέ καταπατᾶ ὁ συμπολεμιστής. **Συνδεόμεθα μεταξύ μας ἐπί τόσον χρόνον, ὅσον ἀπό κοινοῦ μισοῦμε τοὺς ἐχθρούς.** Ὄταν ὁμως φύγουν οἱ ἐχθροί, **βλεπόμεθα μεταξύ μας ὡς ἐχθροί.**

Οἱ λαμπτήρες τοῦ κόσμου, τοὺς ὁποίους ἐτοποθέτησεν ὁ Θεός γιά νά φωτίζουν τίς ψυχές τῶν λαῶν, ἔχουν ἐκδιωχθεῖ. Ἐνῶ δέ ὑπάρχει ὁ φόβος νά διαλυθοῦν τά πάντα, ἡ ὑπερβολική μεταξύ τους φιλονικία δέν ἀφήνει νά ἀντιληφθοῦν τόν κίνδυνο. Ὑπολογίζεται περισσότερο ἢ προσωπική βλάβη ἀπό τόν κοινό καί γενικό πόλεμο. Στόχος εἶναι νά ἐπικρατήσουν στοὺς ἀντιπάλους καί ὄχι τό κοινό καλό καί ἔτσι προτιμᾶται ἡ ἄμεση ἱκανοποίηση τοῦ ἐγωῖσμοῦ. Αὐτό κάνει ὅλους ἀνεξαιρέτως νά σηκώνουν μέ ὅποιονδήποτε τρόπο τά φονικά χέρια καί νά κτυποῦν ὁ ἕνας τόν ἄλλον.

Οὔτε ἡ θεόπνευστη Γραφή ἀρκεῖ γιά νά τοὺς συμβιβάσει, οὔτε οἱ ἀποστολικές παραδόσεις νά τοὺς ὀδηγήσουν σέ συμφιλίωση. **Μιά εἶναι μόνο ἡ προϋπόθεση τῆς φιλίας· τό νά ὁμιλήσει κανεῖς κολακευτικά. Γιά τήν δημιουργία δέ ἐχθρας εἶναι ἀρκετό τό νά μή συμφωνεῖ κανεῖς πρός τήν γνώμη τοῦ ἄλλου.** Ἡ ὁμοιότητα δέ στά σφάλματα δημιουργεῖ ἐμπιστοσύνη γιά τήν συμμετοχή στήν ἀνταρσία. Θεολόγος δέ εἶναι ὁ οἰοσδήποτε, ἔστω κι ἂν ἡ ψυχὴ του εἶναι στιγματισμένη ἀπό ἀναρίθμητες κηλίδες.

Καί ἐνῶ οἱ εὐαγγελικοὶ θεομοὶ εὐρίσκονται λόγῳ τῆς ἀταξίας σέ παντελῆ σύγχυση, ὑπάρχει ἀπερίγραπτη σπουδὴ γιὰ τὰ ἀξιώματα, καί ὁ καθένας ἀπὸ αὐτοῦς πού θέλουν νά ἐπιδειχθοῦν ἀγωνίζεται νά ἀνέλθει ὁ ἴδιος στό ἀξίωμα. Φοβερὴ δέ ἀναρχία λόγῳ αὐτῆς τῆς φιλαρχίας ἐπικρατεῖ μεταξὺ τῶν λαῶν. Διὰ τοῦτο οἱ συστάσεις τῶν ὑπευθύνων ἀποβαίνουν ἀνωφελεῖς καί χωρὶς ἀποτέλεσμα, διότι ὁ καθένας σκέπτεται ὅτι πρέπει ὄχι νά ὑπακούει σέ ἄλλους, ἀλλὰ νά ἐξουσιάζει αὐτὸς ἄλλους, λόγῳ τοῦ ἐκ τῆς ἀμαθείας ἐγωϊσμοῦ.

Γι' αὐτὸ θεώρησα ὅτι εἶναι προτιμότερο νά μὴ μιλήσω ἀλλὰ νά σιωπήσω, διότι μέσα στοὺς θορύβους δέν εἶναι δυνατόν νά εἰσακουσθεῖ ἡ φωνὴ κανενός ἀνθρώπου, ἀφοῦ μάλιστα λέγει ὁ Ἐκκλησιαστής (9.17) «οἱ λόγοι τῶν σοφῶν ἀκούγονται ὅταν ἐπικρατεῖ ἡ συχία» ὁ δὲ προφήτης Ἀμώς (5.13) ὅτι «ὁ συνετός θά σιωπήσει κατὰ τὸν καιρὸ ἐκεῖνο, διότι ὁ καιρὸς εἶναι πονηρός».

Καί εἶναι πράγματι πονηρός, διότι ἄλλοι φροντίζουν νά πέσει κανεὶς κάτω, ἄλλοι χοροπηδοῦν γύρω ἀπ' αὐτόν πού ἔπεσε, ἄλλοι ἐπικροτοῦν τὴν πτώση, καί δέν ὑπάρχει κάποιος πού ἀπὸ συμπάθεια θά δώσει τὸ χέρι του γιὰ νά σηκωθεῖ αὐτός πού γονάτισε. Καί νά σκεφθεῖ κανεὶς ὅτι κατὰ τὴν ἀγ.Γραφή κατακρίνεται αὐτός πού προσπέρασε καί δέν βοήθησε τὸ ζῶο τοῦ ἐχθροῦ πού γονάτισε ἀπὸ τὸ βάρος (Ἐξ.23.5).

Τώρα ὅμως δέν ἰσχύουν τὰ ἴδια. Διὰτί; Διότι γενικά ἐψυχράνθη ἡ ἀγάπη, ἐξηφανίσθη ἡ σύμπνοια μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν, τὸ ὄνομα τῆς ὁμόνοιας δέν εἶναι ἄν γνωστό. Χάθηκαν οἱ νοθεοῖες τῆς ἀγάπης. Πουθενά δέν ὑπάρχει χριστιανικὴ συμπάθεια. Πουθενά δέν χύνεται ἓνα δάκρυ συμπαθείας. Δέν ὑπάρχει αὐτός πού θά στηρίξει τὸν ἀσθενή στὴν πίστη, ὥστε ὁ καθένας χαίρεται περισσότερο γιὰ τίς συμφορὲς τοῦ πλησίον παρά γιὰ τὰ δικά του ἐπιτεύγματα.

Ἡ φιλονικία πού ὡς ἐπιδημία κατέλαβε τίς ψυχές μας μᾶς ὀδήγησε στό νά φροντίζουμε γιὰ τὸ κακό. Ἔχει δέ στερεωθεῖ ὅπως φαίνεται τὸ κακό τόσο πολὺ, ὥστε γίναμε πιὸ ἄμυαλοι κι ἀπὸ τὰ ζῶα πού δέν ἔχουν μυαλό· διότι ἐκεῖνα συγκροτοῦν ἓνα κοπάδι εἰρηνικὸ μεταξὺ τους, ἐνῶ σέ μᾶς ὁ φοβερὸς αὐτὸς πόλεμος ἔχει ἐκσπάσει ἐναντίον τῶν ὁμοφύλων μας.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, λέγει ὁ Μ.Βασίλειος, ἔπρεπε νά σιωπήσω· ἀπὸ τὸ ἄλλο ὅμως μέρος μέ εἴλκυε ἡ ἀγάπη ἡ ὁποία

δέν ζητά τό δικό της συμφέρον καί απαιτεί νά υπερνικά κανείς όλες τίς δυσκολίες τών καιρών καί τών πραγμάτων. Μᾶς δίδαξαν δέ καί οἱ τρεῖς παῖδες πού ρίφθηκαν στό καμίνι τῆς Βαβυλωνος, ὅτι καί ἂν δέν ὑπάρχει κανείς σύμμαχος τῆς εὐσεβείας, πρέπει νά ἐπιτελεῖ κανείς καί μόνος του τό καθήκον· αὐτοὶ λοιπόν μέσα ἀπό τήν φλόγα τῆς καμίνου ἕμνοῦσαν τόν Θεόν, χωρίς νά ὑπολογίζουσαν τό πλῆθος τών ἀσεβῶν, ἀλλ' οἱ τρεῖς τῶν ἦσαν ἀρκετοί γιά νά στηριχθοῦν μεταξύ τους.

Γι' αὐτό οὔτε ἐμᾶς μᾶς φόβισε τό πλῆθος τών ἀντιπάλων, ἀλλ' ἀφοῦ στηρίζαμε τήν ἐλπίδα στή βοήθεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διακηρύξαμε μέ πολλή παρηγορία τήν ἀλήθεια. Θά ἦταν ἄλλωστε τό πῶς παράλογο ἀπ' ὅλα, ἂν αὐτοὶ μὲν πού βλασφημοῦν τό ἅγ.Πνεῦμα, ἐξαγγέλλουν μέ τόσο θράσος καί εὐκολία τήν ἀσέβειά τους, ἐμεῖς δέ πού ἔχουμε τέτοιο σύμμαχο καί συνήγορο διστάζουμε νά ὑπηρετήσουμε τήν διδασκαλία, ἡ ὁποία ἔφθασε σέ μᾶς μέ τήν παράδοση τῶν πατέρων».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ι Ω Ν Α Σ

	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΕΦΑΛΛΙΟ	ΣΤΙΧΟΣ
Δ	2 - 6	Α	1 - 10
Τ	3 - 6	Α	11 - 16
Τ	4 - 6	Β	1 - 11
Π	5 - 6	Γ	1 - 10
Π	6 - 6	Δ	1 - 11

ΝΑΟΥΜ

Δ	9 - 6	Α	1 - 14
Τ	10 - 6	Β	1 - 14
Τ	11 - 6	Γ	1 - 11
Π	12 - 6	Γ	12 - 19

ΑΜΒΑΚΟΥΜ

Π	13 - 6	Α	1 - 17
Δ	16 - 6	Β	1 - 11
Τ	17 - 6	Β	12 - 20
Τ	18 - 6	Γ	1 - 19

ΣΟΦΟΝΙΑΣ

Π	19 - 6	Α	1 - 18
Π	20 - 6	Β	1 - 15
Δ	23 - 6	Γ	1 - 10
Τ	24 - 6	Γ	11 - 20

ΑΓΓΑΙΟΣ

Τ	25 - 6	Α	1 - 15
Π	26 - 6	Β	1 - 9
Π	27 - 6	Β	10 - 23

**ΕΚΕΙΝΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΕΙ
ΕΚΕΙΝΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ
ΤΙΠΟΤΕ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΕΙ.
ΙΩ.ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΕΠΕ 23.424**

« ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΗΝ ΓΑΛΙΛΑΙΑ »

ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΝΟΡ. ΠΝΕΥΜ. ΚΕΝΤΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΓ. ΓΡ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΑΡΧΙΜ. Ν. Θ. Κ. ΙΕΡΟΚΗΡΥΞ Ι. Μ. ΚΙΤΡΟΥΣ-ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ & ΠΛΑΤΑΜΩΝΟΣ
ΤΗΛ. 2410 612 948 *ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ*
ΤΑ ΒΒΟΔΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΕΥΛΑΒΕΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΕΚ ΠΛΑΤΑΜΩΝΟΣ -
Η ΕΝΟΡΙΑ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΟΦΟΥ & ΟΙ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΛΑΡΙΣΗΣ - ΜΕΛΑΝΟΣ.